

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

πρώην γυμνασιάρχου

ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕΗΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΣΣΑΝΗ

ΤΗ: 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1889

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Ὁδὸς Περικλέους ἀρ. 40.—Ὁδὸς Ῥόμης ἀρ. 16

—

1889

ΕΙΣ Α
ΚΝΙ

23 / 3

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

πρώην γυμνασιάρχου

ΣΚΕΝΤΕΡΜΠΕΗΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΔΡΑΜΑ

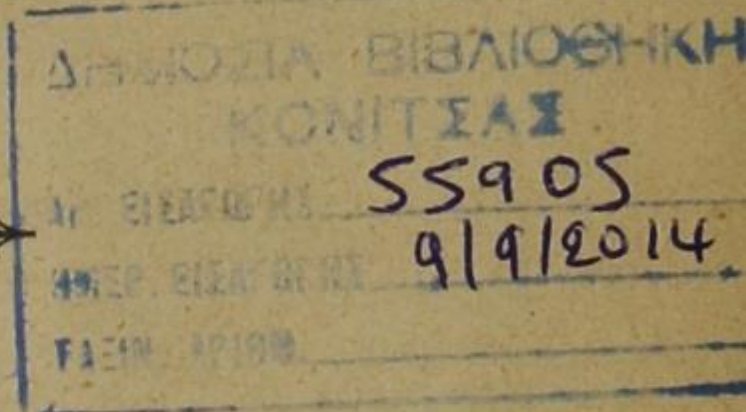
ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΣΣΑΝΗ

ΤΗ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1889

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Ὁδὸς Περικλέους ἀρ. 40.—Ὁδὸς Ῥόμης ἀρ. 16

1889

• ΣΥΛΛΟΓΗ •

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΡΙΩΝΗ
ΔΩΡΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ ΠΡΩΓΩΝΙΟΥ

3E

• НІСЛАУК •
ВІСНИК ВІСНІВНИКІ
ВІСЛАУКІ СІ СІА АІІІІІ
ВІСНІВНИКІ СІСІСІСІСІСІ

ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΤΑ ΦΡΟΝΗΜΑΤΑ

ΟΡΘΟΤΑΤΑ ΔΕ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΘΕΣΠΙΣΑΝΤΙ

ΑΙΟΙΔΙΜΩ ΑΓΩΝΟΘΕΤΗ

ΓΕΩΡΓΙΩ ΛΑΣΣΑΝΗ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ, ἡγεμὼν τῶν Ἠπειρωτῶν.

ΒΑΣΙΛΑΒΗ, σύζυγος αὐτοῦ.

ΜΑΜΙΣΗ, κόρη τῆς Βασίλειας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ, ὁ κατόπιν Σκεντέρμπεης,
υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Καστριώτου.

ἌΛΛΟΙ ΤΡΕΙΣ ΥἱΟΙ τοῦ Ἰ. Καστριώτου, κωφὰ πρόσωπα.

ΜΩΥΣΗΣ, στρατηγὸς τοῦ Ἰωάννου Καστριώτου.

ΧΑΜΨΑΣ, ἀνεψιὸς τοῦ Ἰωάννου Καστριώτου.

ΓΟΛΕΜΗΣ, σύμβουλος βασιλικός.

ΜΟΥΡΑΤΗΣ, σουλτάνος τῶν Τούρκων.

ἈΛΛΑΕΔΔΙΝ, υἱὸς τοῦ Μουράτη.

ΣΑΑΛΗΣ, στρατηγὸς τοῦ Μουράτη γενίτσαρος.

ΚΑΡΑΜΠΕΗΣ, » » »

ΑΤΑΜΠΕΗΣ, » » »

ΑἲΡΕΔΙΝ, » » »

ΡΕΪΖ ΕΦΕΝΤΗΣ, γρχμμάχτος τοῦ Σκεντέρμπεη, Τούρκος.

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ.

ΤΟΥΡΚΟΙ.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ.

*Ἡ σκηνὴ ἀλλοτε μὲν εἰς τὴν Κρόγιαν, ἀλλοτε δὲ εἰς
τὸ στρατόπεδον τῶν Τούρκων, περὶ τὸ 1425 μ. Χ.*

(*) Σημειωτέον ὅτι ἡ Ἄλβανία κατὰ τὸν μεσαῖωνα ἐκαλεῖτο «Νίξ
Ἠπειρος», ὁ δὲ Καστριώτης ἦτο ἡγεμὼν τῆς τε παλαιᾶς καὶ νέας Ἠπείρου.

ΜΕΡΟΣ Α΄.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

(Τὰ ἔμπροσθεν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Ἰω. Καστριώτου.)

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ (ᾄδει).

Οἴμοι! ὅποια θύελλα
μιγμένη μὲ τὸ αἷμα
τὴν εὐκνδρον ἠρήμωσε
γῆν τῶν Ἑπειρωτῶν.

Ὡς φεύγουν ἔμπροσθεν φρικτῶν
τὰ ποίμνια θηρίων,
φεύγουν τοὺς Τούρκους ὄμιλοι
παίδων καὶ γυναικῶν.

Μάτην ἀνδρεῖοι μάχονται
μὲ τ' ὄπλον νεανίαι·
ὄρῳν ἀγρίων ἄπειρα
τὰ σμήνη προχωροῦν.

Ὅπου πετήσουν εἰς τὴν γῆν,
τὸ χόρτον δὲν φυτρώνει·
πένθος κ' ἐρήμωσις παντοῦ,
οἱ κώδωνες σιγοῦν.

Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

Πλὴν ποῖος οὗτος ἔρχεται μὲ τὴν στυγνὴν

καὶ θηριώδη ὄψιν, εἰς τὰς χεῖράς του
λευκὴν κρατῶν σημαίαν; Τοῦρκος φαίνεται.

(Εἰσέρχεται ὁ Τοῦρκος.)

ΤΟΥΡΚΟΣ.

Ποῦ εἶνε, λέγετέ μου, τὸ ἀνάκτορον
ἐδῶ τοῦ ἡγεμόνος τῶν Ἑπειρωτῶν;

Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

Τὸ βλέπεις ἀντικρῦ σου· ἀλλὰ περιττὸν
ἐκεῖνον εἶνε νὰ ζητῆς πλειότερον·
ἰδοὺ προβαίνει μετὰ τῶν συμβούλων του
καὶ πάντων τῶν υἱῶν του.

(Εἰσέρχεται ὁ Ἰωάννης Καστριώτης μετὰ τῆς συζύγου του
Βαϊσάβης, τῶν τεσσάρων υἱῶν του, τῆς κόρης του Μα-
μίσσης, τοῦ ἀνεψιοῦ του Χάμπζα, τοῦ Μωυσέως, τοῦ Γο-
λέμη καὶ ἄλλων στρατηγῶν καὶ συμβούλων, ἔτι δὲ λαοῦ
πολλοῦ.)

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ (πρὸς τὸν χορὸν).

Φίλοι, χαίρετε!

τίνα φωνὴν ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων μου
ἤκουσ' αὐθάδη, νὰ μὲ ἴδῃ θέλουσαν;

Ο ΚΟΡΥΦΑΙΟΣ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ.

Ἴδοὺ αὐθάδης ὄντως, Τοῦρκος ἀλαζών.

Ι. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Τί θέλεις εἶπη, Τοῦρκε; ποῖος μὲ κρατεῖ
τὴν ὥραν ταύτην;

ΤΟΥΡΚΟΣ.

Τὴν σημαίαν τὴν λευκὴν
σεβάσθητι, διότι δὲν προσέρχομαι
ἐχθρὸς ἵνα σὲ σφάξω· εἰς τὰς χεῖράς μου
εἰρήνης φέρω σύμβολον.

I. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Σὲ πέμπει δέ . . .

ΤΟΥΡΚΟΣ.

Μουράτ ὁ μέγας ἄναξ τῶν Ὀθωμανῶν.

I. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Ἄν εἶν' ἐκεῖνος μέγας, ἐπειδὴ στρατοῦ
ἀθροίζει πλῆθος ἀπειράριθμον, ἐγὼ
ἐκείνου εἶμαι μεγαλήτερος πολὺ,
ἐλπίδας ἔχων εἰς τὸν Ὑψιστον Θεόν,
συμμάχους περιμένων ὁμοθρήσκους μου.

ΤΟΥΡΚΟΣ.

Ὁ Ὑψιστος πρὸς ποῖον στρέφεται Θεὸς
ἐπίκουρος, θὰ μάθης ὅταν ἀληθῶς
ὁμόθρησκοί σου σύμμαχοι θὰ ἔλθωσι.
Ὡς τότε ἄκου τί μηνύει ὁ Μουράτ·
Τῆς κάτω Δίβρης πάσας ἤδη ἔκαυσε
τὰς κώμας καὶ τὰς πόλεις, καὶ ἐν στόματι
ἐπέρασε μαχαίρας τοὺς κατοίκους τῆς,
διότι τὸν Μωάμεθ δὲν ἠθέλησαν
νὰ εἴπωσι προφήτην· ἵππων παρευθὺς
κ' ἐδῶ θὰ ἔλθουν τῶρα μυριάδες τρεῖς,
πεζῶν δὲ δέκα μυριάδες μετ' αὐτῶν,
ἐὰν δὲν προσκυνήσης, τοὺς υἱούς σου δὲ
εὐθὺς ὁμήρους δώσης καὶ τοὺς τέσσαρας.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Ὅποῖον λόγον, Ὑψιστ' ἤκουσα Θεέ!

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ (ὁρμῶν νὰ τὸν κτυπήσῃ).

Προτήτερα σὲ πλήττω μὲ τὸ ξίφος μου.

ΜΩΥΣΗΣ.

Τί κάμνεις, ἡγεμών μου; Τοῦρκε! στάσου σὺ
παράμερα, διότι θέλομεν σκεφθῆ.

(Ὁ Τοῦρκος ἐξέρχεται πλαγίως.)

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Καὶ κάλλιον δὲν εἶνε πῦρ νὰ βάλωμεν
νὰ καύσωμεν τὴν Κρόγιαν, ἢ νὰ δώσω ἔγὼ
ὁμήρους τοὺς υἱούς μου;

ΜΩΥΣΗΣ.

Δὲν εἶπε κανεὶς

νὰ δώσης τοὺς υἱούς σου· πλὴν τὸν πρεσβευτὴν
ἂν πλήξης μὲ τὸ ξίφος, θὰ σὲ ψέξωσιν
οἱ πάντες, φίλοι καὶ ἐχθροὶ παρόμοια.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Καὶ τί λοιπὸν θὰ κάμω; τὸν Γεώργιον
αὐτὸν ἢ μήτηρ ὅταν ἔφερ' ἐν γαστρί,
καθ' ὕπνον εἶδεν, ὅτι μέγαν δράκοντα
ἐγέννησ' ὅστις ἔκρυπτε τὴν Ἡπειρον·
ὀδόντας αἰμοεόρους πρὸς τὰ ὅρια
τῶν Τούρκων περιῆγε καὶ κατέπινεν
ἄπιστων πλήθη· ἢ ἀπέραντος ἐνῶ
οὐρά του μ' ἐλιγμοὺς κατεβυθίζετο
ἐντὸς μακροῦ πελάγους, πρὸς τῶν Βενετῶν
τὴν χώραν στρεφομένη.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Κ' εἰς τὸν δεξιὸν

βραχίονά του τύπον ξίφους ζωηρὸν
ἐκ γεννητῆς δὲν φέρει; συμπεραίνουν δὲ
οἱ πάντες ὅτι μέγας μέλλει πρόμχχος

νά γείνη τῆς πατρῶας γῆς καὶ πίστεως,
τῶν ἐναντίων φοβερός ἀντίπαλος.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Ἔχει χαρὰν τὰ ὄπλα· δὲν ἐπέρασεν
αὐτὸν κανεὶς ὡς τώρα εἰς τὸ πήδημα
καὶ τῶν ποδῶν τὸ τάχος· παλαιστῆς δεινός
τοὺς πάντας καταβάλλει· ὅτε δ' ὀμιλεῖ,
νοῦς ἰσχυρός δηλοῦται καὶ πεποίθησις
ἀκλόνητος μεγάλης κ' ἰσχυρᾶς ψυχῆς.

ΜΩΥΣΗΣ.

Τίς θέλει ταῦτ' ἀμφισβητήσῃ; σύμπαντες
οἱ Ἑπειῶται μέγας ἦρωσ λέγουσι,
θὰ γείνη ὁ υἱός σου ὁ Γεώργιος.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Καὶ σὺ λοιπὸν νομίζεις, ὅτι δύναμαι
τοιοῦτον τέκνον, τῆς καρδίας τῆς ἐμῆς
ἐλπίδα γλυκυτάτην, εἰς τὸν βάρβαρον
νά δώσω, καὶ νὰ κούσω ὅτι ἔγεινε
περίτμητος, ῥομφαίαν αἵρων φοβεράν,
τοὺς ἀδελφούς του σφάζων;

ΜΩΥΣΗΣ.

Ἄν τὰ ὄτά σου
νά κλείσῃς τότε δὲν θὰ εἶνε δυνατόν,
τοὺς ὀφθαλμούς σου τώρα κλείσον, ἐπειδὴ
ταχέως θὰ τὸν ἴδῃς εἰς τὸ αἷμά του
ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων κυλιόμενον·
θὰ ἴδῃς ταύτην τὴν παρθένον κόρην σου
ὑβριζομένην κτηνωδῶς, τ' ἀνάκτορον,
ἐνθ' αὖ τοὺς τάφους ἔχεις τῶν προγόνων σου,

κάτω ριμμένον, πλήρες λίθων μελανῶν·
θά ἴδῃς τὸν λαόν σου, θν ἐγὼ καλῶς
γινώσκω πόσον ἀγκυπῆς, συρόμενον
μετὰ βυσάνους εἰς φρικώδη θάνατον·
οἱ κόρακες θὰ κρώζουσι, θὰ ὠρύωνται
οἱ λύκοι ἐνθα κῆποι ἔθελλον προτοῦ·
δεσμίαν δ' ἐπὶ τούτων γύφτοι δύσμορφοι
τὴν σύζυγόν σου τὴν τιμίαν . . .

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Σώπαινε·

ΜΩΥΣΗΣ.

Νὰ σιωπῶ μοῦ λέγεις; ἀλλά, δυστυχῆ,
ἐσκήνωταν, μᾶς εἶπεν, δεκατέσσαρες,
τῶν Τούρκων μυριάδες εἰς ἀπόσταν
ῶρας μιᾶς.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Ἐ! τέρρον τότ' ὡς ὁ Ἰώβ
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ἄς ρίψωμεν.

ΜΩΥΣΗΣ.

Οἱ πάντες κ' ἐγὼ λέγω, ὅπως ὁ Ἰώβ,
ὕπομονῆς νὰ ἐνδυθῶμεν θώρακα,
τὸ τοῦ Κυρίου θέλημα νὰ εἴπωμεν
ἄς γείνη.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Καὶ νὰ δώσω ἔγω τὰ τέκνα μου;

ΜΩΥΣΗΣ.

Ὅπως λυτρώσης τὸν ἐπίλοιπον λαόν,
ὅπως λυτρώσης σὲ αὐτήν, ἡγεμονίς.

Τί θέλεις; λέγε· νὰ σὲ δέσωσιν ὄμοῦ
μ' ἐκεῖνον, ὃν ἐκάλεις χθὲς θεράποντα,
καὶ νὰ σὲ σύρουν ὡς τοὺς βόας σύρουσι,
ἀγᾶ τινος νὰ γείνης δούλη εὐτελής.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Καὶ πρὶν δὲν θέτω πῦρ; . . .

ΜΩΥΣΗΣ.

Ἄλλὰ τὸ πῦρ αὐτὸ
νὰ καύσῃ πᾶσαν δύναται τὴν Ἡπειρον.
Τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσῃς θέλεις, κ' ἔπειτα
νὰ κούσῃς εἰς τὸν Ἄδην πῶς καπνίζοντα
ἐρείπια κ' αἱμάτων εἶνε ρύακες
ἢ δύστηνος πατρίς σου, ἣν ὁ ἡγεμῶν
μετὰ τοσοῦτων μόχθων καθωράϊσε;
ὦ ἀδελφοί μου! παρομοίως σύμβουλοι
καὶ σεῖς τοῦ ἡγεμόνος εἴσθε, διατί
δὲν ὀμιλεῖτε;

ΓΟΛΕΜΗΣ.

Τί νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς;
φρικώδης τόσον εἶνε αὐτ' ἢ συμφορά . . .

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Φρικώδης ὄντως· λέγε, λέγε, Μωυσῆ,
θα ἔδιδες εἰς Τούρκους τὸν υἷον ποτέ; . .

ΜΩΥΣΗΣ.

Ἄν τὸν ἐζήτουν . . .

ΧΑΜΨΑΣ (πίπτων εἰς τοὺς πόδας τοῦ Καστριώτου).

Ἠγεμῶν τρισσέβαστε
καὶ θεῖέ μου, ὡς τῶρα ἀληθῆς πατήρ

ὑπῆρξες τῆς Ἡπείρου· ὅπου κι' ἂν στραφῆ
τὸ βλέμμα θάπαντήσῃ θάλλοντας ἀγρούς,
νομάς ἔνθα βελάζουν πλῆθος ποίμνικα.

Εἰς τὴν ζυγὸν τῆς σῆς δικαιοσύνης πρόθυμος
προσῆρχετ' ὁ δημότης, ἐπειδὴ ποτὲ
τὸν εὐπατρίδην τούτου δὲν προτίμησες.

Τὸ ὄνομά σου τίμιον εἶνε παντοῦ·
εἰς τὸ χρυσοῦν βιβλίον σὲ ἐνέγραψαν
τῆς Βενετίας οἱ πατρίκιοι· ποθεῖ

ὁ τῶν Ἑλλήνων βασιλεὺς τὴν χεῖρά σου
νὰ σφίξῃ, φίλον σ' ἐπιστήθιον καλῶν.

Ἄλλ' ὅλα ταῦτα θὰ παρέλθουν ὡς καπνός,
ὅν ἢ σφοδρὰ σκορπίζει τοῦ βορρᾶ πνοή,
ἐὰν ἐνταῦθα στήσουν τὰς σκηνάς αὐτῶν
ὄρδαί βαρβάρων Τούρκων· μκύρη μέλλ' ἢ γῆ
νὰ γεῖν' ἢ τώρα πλήρης χλόης ἀνθηρᾶς·
τὰ πρόβατα θὰ λείψουν, ὄψεις δὲ ὠχραὶ
ὀλίγων δούλων ταπεινῶν θὰ φαίνωνται,
ὅπου χωρία εἶνε νῦν ἀκμάζοντα.

ΓΟΛΕΜΗΣ.

ᾠ ἡγεμῶν, αἱ τρίχες αὐτ' αἱ πολιαὶ
ὁμοίως συμβουλεύουν, κάμφθητι· κανεῖς
τὸ πεπρωμένον νὰ ποφύγη δύναται;

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Καὶ τίς μοῦ ἐγγυᾶται, ὅτι πάραυτα
δὲν θέλει δώσῃ ὁ Μουράτ τὴν προσταγὴν
οἱ ὄμηροί μας οὔτοι νὰ περιτμηθοῦν;
σκεφθῆτέ το.

ΜΩΥΣΗΣ.

Τὰ πάντα εἶνε δυνατά,

τίς τὸ ἀρνεῖται;

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Καὶ σὺ λέγεις, δῶσέ τους;

ΓΟΛΕΜΗΣ.

Ἄγαπητέ μας ἡγεμόν, ἢ δύστηνος
πατρίς θυσίαν ταύτην παρὰ τοῦ ζητεῖ
ύστάτην· δῶσε ὡς ὁ Ἀβραάμ. καὶ σὺ
τὰ τέκνα σου, νκί, δῶτε κ' ἴσως ὁ Θεὸς
εἰς τὴν θυσίαν ταύτην ἴλεως φανῆ
φώτισιν ἴσως δώση εἰς τοὺς κραταιοὺς
τῆς Δύσεως μονάρχας νὰ ποστείλωσι
τὸν Οὐνυάδην· ἴσως ἔλθῃ μόνος του
τῶν Πολωνῶν ὁ βασιλεύς, ἴσως κ' αὐτὴ
ἢ Βενετία στείλῃ στόλον ἰσχυρὸν
καὶ φύγῃ ὁ Μουράτης.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Πάντες μ' ἄφησαν

νὰ βλέπω ῥέον τῆς καρδίας τῆς ἐμῆς
τὸ αἷμα, νὰ πομείνω μαῦρος, ἔρημος,
νὰ δώσω τὸν υἱόν μου τὸν Γεώργιον,
ὅστις, προσεδοκῶμεν πάντες, ἔμελλε
πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἥρωας παρόμοιος
νὰ γείνη· τέλος, μήτερ, μήτερ δύστηνε,
πίε καὶ τοῦτο τὸ ποτήριον, ἀφοῦ
ἢ δύσμοιρος πατρίς μας ἀπαιτεῖ κ' αὐτό.

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Ποίαν μ' ἐμπήγουν εἰς τὸ στήθος μάχαιραν!

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Ἔπάγετε, υἱοί μου, ναί, ὑπάγετε!
τίς ἔλεγε τοιούτους νὰ ἐπίδωμεν
καιροὺς πῶς ἦτο πεπρωμένον; ἄνοιξε,
ὦ γῆ, πατέρα ἄσπλαγχνον κατάπιε
εἰς δῆμιον τὰ τέκνα παραδίδοντα!

ΒΑΪΣΑΒΗ.

Ἄν ἐπιπτον εἰς μάχην, σύμπας δ' ὁ λαὸς
παρίστατο εἰς τούτων τὸ μνημόσυνον,
τὰ δάκρυά μου θὰ ἐκράτουν ἔχουσα
παρηγορίαν δόξαν τὴν ἐπίζηλον·
δακρύων ἤδη μὴ στειρεύουσα πηγὴ
θὰ εἶν' οἱ ὀφθαλμοί μου, ἂν ἀλλάξωσι
μὲ βίαν τὴν θρησκείαν τῶν προγόνων των,
καὶ θὰ μ' ὑβρίζουν λέγοντες· μήτηρ ἰδοὺ
τῶν περιτμήτων εἶνε· ὦ! τὴν ὄρασιν,
τὴν ἀκοὴν ἄς χάσω, Παναγία μου,
πρὶν ταῦτα ἴδω, πρὶν αὐτὰ νὰ μ' εἴπωσι.

(Εἰσέρχεται εἰς ἀξιωματικός.)

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ.

Συγκλητικοί! ὁ Τοῦρκος τὴν ἀπάντησιν
προσμένει.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Θὰ τὴν λάβῃ τώρα...

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ.

Ἐκλινεν

ὁ ἥλιος, μοῦ εἶπε, πρὸς τὴν δύσιν του,
πρέπει νὰ ναχωρήσῃ.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Τώρα... τάχιστα.

ὦ Μωυση! σὺ ἴπέ μου, ἂν τὸ τέκνον μου
εἰς ἡδονὰς τοῦ κόσμου πέσῃ, ξίφος δὲ
κρατῆ τοὺς ἀδελφούς· του σφάζων ἄσπλαγχνα,
κι' ὁ ἥρωσ, ὃν τοσοῦτοι ἠγγελλον χρησμοί,
δήμιος γείνη μέγας τῶν χριστιανῶν,
τότε τί θέλεις κάμη;

ΜΩΥΣΗΣ.

Τότε, ἠγεμών, . . .

ἐγὼ θὰ πάγω μόνος, μὴν ἀνησυχῆς·
θέλω τὸν πείσῃ, θελω τὴν καρδίαν του
ἐκ βάθους σείσῃ· τότε ποταμὸς οὐδεὶς
ἰσχύν δὲν θάχῃ, οὐδὲ μαύρη θύελλα
ἢ τῶν ἐχθρῶν ἐνέδρα, ὅπως μὴ αὐτὸν
ἐνταῦθα φέρω πάλιν εἰς τὸν τόπον του.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Δὲν ἔχεις πόδας νέου, μὴ τὸ λησμονῆς.

ΜΩΥΣΗΣ.

Ἄλλ' ἔχω νέου τὴν καρδίαν, τοῦ Χριστοῦ
τὴν πίστιν, ἢ δὲ πίστις εἰς τοὺς πόδας μου
πτερὰ θὰ δώσῃ.

ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ.

Τότε ἔλα, τέκνον μου,
ἔλα νᾶκούσης τὴν ὑστάτην τοῦ πατρὸς
τοῦ σοῦ παραγγελίαν· οἱ ἐπίλοιποι
υἱοί μου τοῦτον πρέπει νᾶ ἀκούετε,
διότι τοῦτον ἄγγελος τῶν οὐρανῶν
προήγγειλε σωτῆρα τῆς πατρίδος του.
Ἐγὼ, δὲν εἶν' ἀμφιβολία, τάχιστα